

ИНТЕГРИРАНО СПРЕЧУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ЗАГАДУВАЊЕТО (ИСКЗ)

INTEGRATED POLLUTION PREVENTION AND CONTROL (IPPC)

Во Законот за животна средина се внесени одредбите на Директивата 96/61/ на ЕУ за Интегрирано спречување и контрола на загадувањето. Законот значително го менува начинот на работа на индустриските постројки во однос на заштитата на животната средина.

Оваа брошура на популарен начин Ве воведува во системот на интегрирано спречување и контрола на загадувањето, ги набројува стопанските гранки на кои се однесува, Ве запознава со примената на Најдобрите достапни техники и ги нагласува најефикасните начини на приближување кон нивните перформанси.

ШТО Е ИСКЗ?

ИСКЗ или “Интегрирано спречување и контрола на загадувањето“ е систем на дозволи за заштита на животната средина од загадувањата кои можат да ги предизвикаат одредени индустриски дејности. Главна цел на ИСКЗ е да обезбеди високо ниво на заштита на животната средина во целина, делувајќи превентивно, а онаму каде тоа не е можно да ги редуцира емисиите во воздух, вода и почва, како и останатите штетни влијанија врз животната средина и здравјето на човекот. Сето ова подразбира ефикасно користење на енергијата, спроведување мерки за спречување на несреќи и минимизирање на последиците од истите како и преземање неопходни мерки при затворање на инсталацијата за да се отстранат последиците од загадувањето на животната средина.

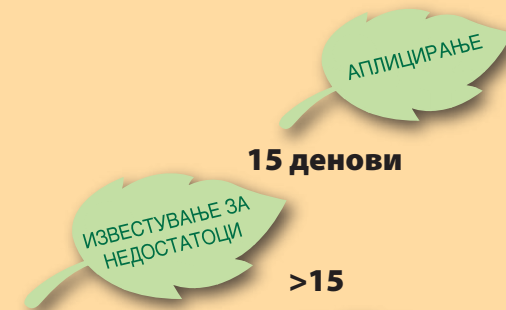
ШТО Е ИСКЗ

ШТО ЌЕ СЕ БАРА ОД ОПЕРАТОРИТЕ?

Операторите треба да управуваат со инсталациите на начин со кој ќе спречат емисии во воздух, вода, почва и други ефекти штетни за животната средина, а доколку тоа не е можно истите да ги намалат на прифатливо ниво. За да го постигнат ова, операторите треба да ги следат следниве општи начела: ● Употреба на Најдобрите достапни техники (НДТ) за да се спречат загадувањата; ● Минимизација на отпадот, повторна употреба и рециклирање доколку е можно; ● Ефикасно користење на енергија; ● Спречување на евентуални несреќи и ограничување на последиците по животната средина; ● Враќање на животната средина во задоволителна состојба, по престанокот на работа на инсталацијата.

КАКО ДО ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА?

Постапката за аплицирање и добивање интегрирана еколошка дозвола минува низ следните фази:

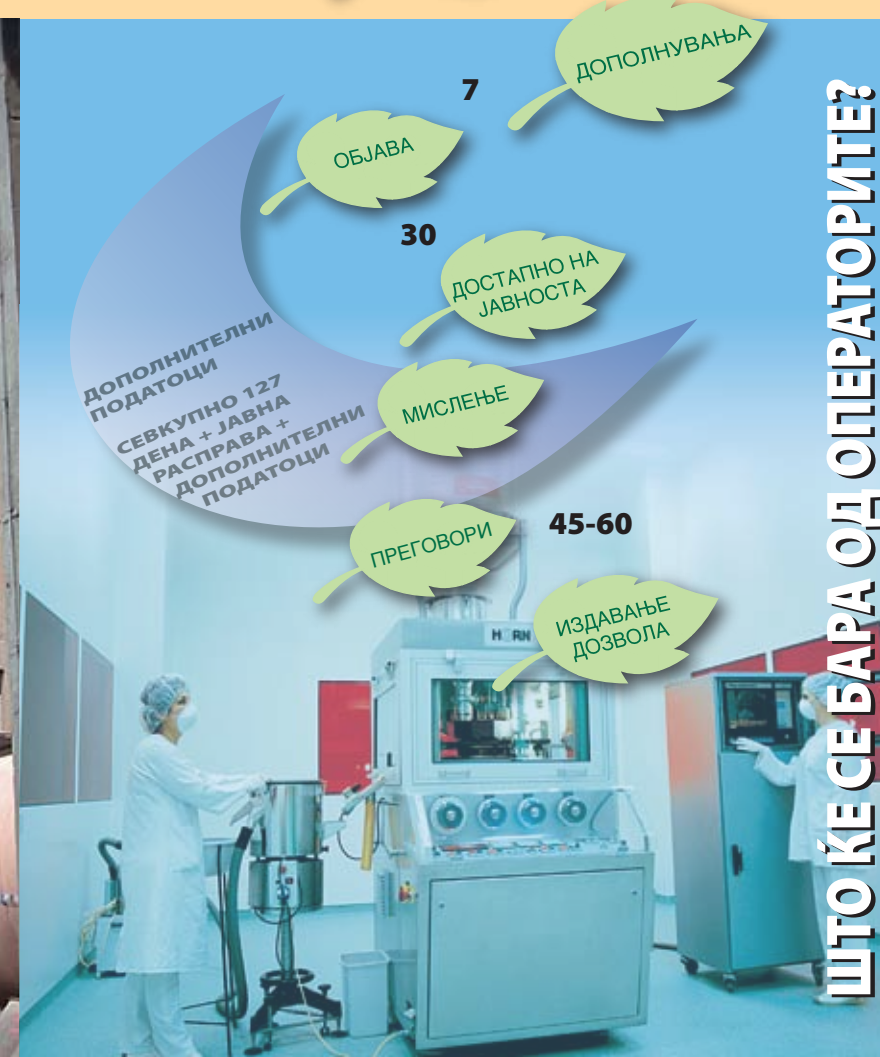

НА КОИ АКТИВНОСТИ СЕ ОДНЕСУВА ИСКЗ?

Уредбата за ИСКЗ (Сл. Весник 89/05) ги предвидува следните активности и рокови за аплицирање:

- Енергетика (01.07.2006 - 31.12.2006);
- Производство и преработка на метали (01.01.2006 - 30.06.2006);
- Индустрија на минерали (01.01.2007 - 30.06.2007);
- Хемиска индустрија - органска, неорганска и фармација (без оглед на капацитетот) (01.07.2007 - 31.12.2007);
- Управување со отпад (01.07.2008 - 31.12.2008);
- Други активности:
  - Штавење кожа (01.01.2006 - 30.06.2006);
  - Интензивно живинарство (01.07.2006 - 31.12.2006);
  - Останати Други активности (01.01.2008 - 30.06.2008).

За работа на инсталации со наведените дејности, операторите треба да поседуваат дозвола за усогласување со оперативен план.

ШТО ЌЕ СЕ БАРА ОД ОПЕРАТОРИТЕ?

Канцеларија за комуникација со јавноста

Ул Даме Груев бр.7, блок IV, 1000 Скопје
pro@moe.gov.mk;
тел: ++ 389 2 322 98 08
www.moe.gov.mk

Министерството за животна средина и просторно планирање

Дрезденска 52, 1000 Скопје
Тел. (02) 3066 930; факс. (02) 3066 931
www.moe.gov.mk e-mail: infoeko@moe.gov.mk

Иницијатива на Министерството за животна средина и просторно планирање преку проектот Зајакнување на капацитетот на Министерството за животна средина и просторно планирање, проект финансиран од Европската унија и раководен од Европската агенција за реконструкција

Знаеш ли
колку си зелен?

ШТО СЕ ТОА “НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ”?

Секоја постоечка инсталација која треба да работи под режимот за ИСКЗ, при аплицирањето за интегрирана еколошка дозвола ќе треба да изработи оперативен план.

Оперативниот план ги прецизира мерките и целите за усогласување кои ги презема Операторот на инсталација во однос на приближување и достигнување на нормите на Најдобрите достапни техники (НДТ).

Операторот на инсталацијата го предлага оперативниот план и во однос на неговата содржина преговара со Министерството за животна средина и просторно планирање.

Откако оперативниот план ќе се усвои, тој станува обврска за операторот и Министерството за животна средина и просторно планирање ќе го проверува секоја година.

КАКО ДА ГО ДОСТИГНАМ НИВОТО НА НДТ?

Нивото на Најдобрите достапни техники може да се постигне на различни начини. Еден од најприфатливите начини е преку примена на начелата на Почисто производство.

Концептот на Почисто производство им помага на индустриите да ги подберат своите еколошки перформанси преку континуирана примена на превентивни мерки кои истовремено ја зголемуваат профитабилноста и конкуренцијата на европскиот и глобалниот пазар.

ИСКЗ се базира на примена на Најдобрите достапни техники:

НАЈДОБРИ: најефикасни во достигнување на општо високо ниво на заштита на животната средина во целина.

ДОСТАПНИ: можат да се применуваат под прифатливи економски и технолошки услови, земајќи ги предвид недостатоците и предностите, т.е. трошоците и користа за животната средина.

ТЕХНИКИ: ја вклучува не само технологијата која се употребува туку и начинот на кој инсталацијата се проектира, гради, одржува, управува и престанува со работа.

КАКО ЌЕ СЕ ПРИМЕНУВА ИСКЗ?

Законот за животна средина предвидува период од најмногу 10 години, време во кое сите инсталации кои потпаѓаат под ИСКЗ режимот на работа ќе треба да ги исполнат нормите на Најдобрите достапни техники.

Постоечките инсталации кои треба да работат под режимот на работа на ИСКЗ треба да аплицираат за Дозвола за усогласување со оперативен план, во период од три години (почнувајќи од првата година по стапување на Законот во сила заклучно со третата година), според редоследот утврден со Уредбата за ИСКЗ (Сл. Весник бр. 89/05) на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Новите инсталации, оперативни по 01.07.2007 година, треба да бидат

Знаеш ли
колку си зелен?

усогласени со НДТ нормите со самото започнување на нивната работа. Сепак, Законот остава можност новите инсталации да аплицираат за Дозвола за усогласување со оперативен план, доколку истите започнале со работа пред 31.12.2008 година.

Прилагодувањето кон новиот режим на работа, постоечките инсталации ќе треба да го прикажат преку изработен оперативен план.

ШТО ПРЕТСТАВУВА ОПЕРАТИВЕН ПЛАН?

Секоја постоечка инсталација која треба да работи под ИСКЗ режимот, при аплицирањето за интегрирана еколошка дозвола ќе треба да изработи оперативен план.

Оперативниот план ги прецизира мерките и целите за усогласување кои ги презема Операторот на инсталација во однос на приближување и достигнување на нормите на Најдобрите достапни техники.

Операторот на инсталацијата поднесува предлог-оперативниот план и во однос на неговата содржина преговара со Министерството за животна средина и просторно планирање.

Откако Оперативниот план ќе се усвои, тој станува обврска за Операторот и Министерството за животна средина и просторно планирање ќе го проверува секоја година.

КАКО ДА ГО ДОСТИГНАМ НИВОТО НА НДТ?

Нивото на Најдобрите достапни техники може да се постигне на различни начини. Еден од најприфатливите начини е преку примена на начелата на Почисто производство.

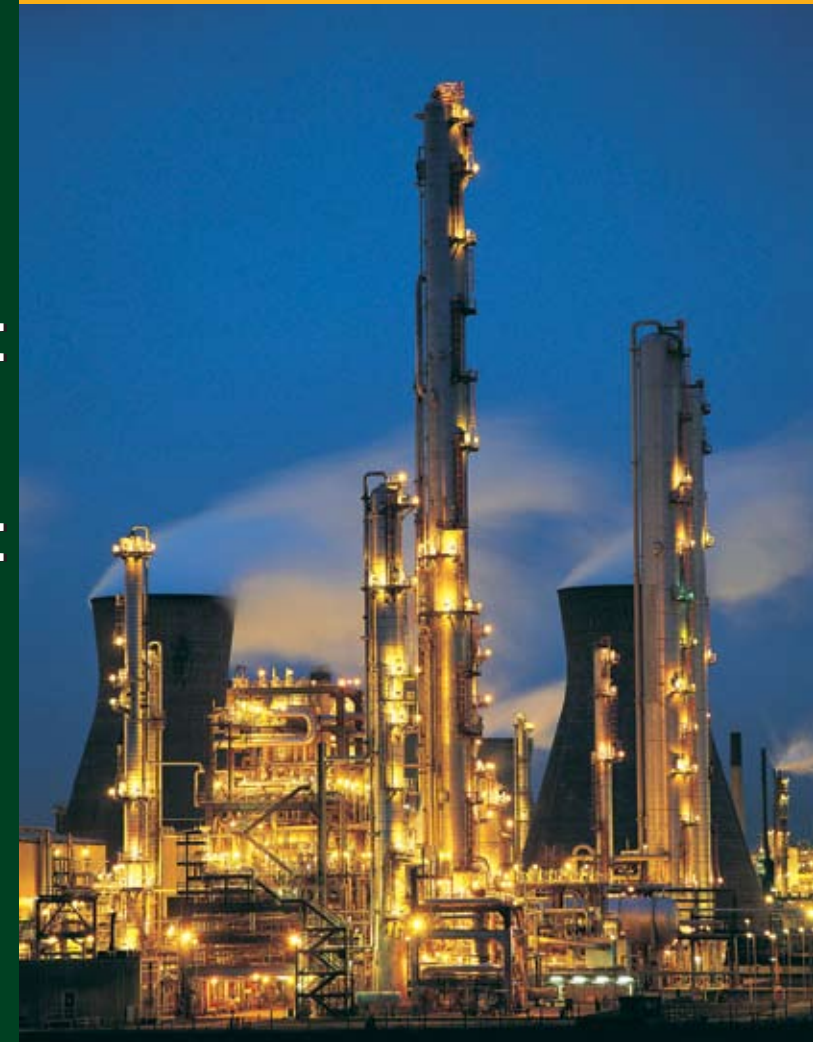
Концептот на Почисто производство им помага на индустриите да ги подберат своите еколошки перформанси преку континуирана примена на превентивни мерки кои истовремено ја зголемуваат профитабилноста и конкуренцијата на европскиот и глобалниот пазар.

Знаеш ли
колку си зелен?

ИНТЕГРИРАНО СПРЕЧУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ЗАГАДУВАЊЕТО

ШТО СЕ ТОА “НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ”?